

FRIHED

Der er ikke meget, som har ændret sig for Petra Braun, siden Muren faldt for nu 10 år siden. Hun bor stadig i sin lille hytte i Brunkulsdalen, midtvejs mellem Magdeburg og Leipzig, hvor en ko og et par får græsser på de stejle skråninger ned mod de nu gabende tomme brunkulgrave.

Hendes mand, Alfred, nåede ikke at opleve systemets kollaps. Han passede jernbanen bag huset, hvor der dengang kørte endeløse togvogne toppet med brunkul til kemifabrikken lidt længere inde i dalen.

Det var også dengang, hvor hun kun hængte vasketøj ud, når vinden var i vest. Den kvalme stank fra fabrikken og den giftig gule røg hang i stille vejr som en dyne over dalen, hvor det tykke lag kulstøv grånede selv det friskeste forårsgræs. Der var ofte flere dage i træk, hvor de hverken kunne se himlen eller arbejderboligerne på den anden side af dalen.

Hun tænker på børnenes hoste, når de i de klamme vintermåneder asede op ad skrænten med de brunkulsklumper, der var faldet af togvognene. Og hun mindes næsten nostalgisk lugten fra kakkelovnen, hvor selv en sur pibe med erstatningstobak var en kærdkommen afveksling.

Ved at dreje TV-antennen en smule, kunne de opfange vesttyske programmer, men hun forstod det ikke: de store biler, de svulmende butikker, de pyntede kvinder. Intet kunne være fjernere fra hendes liv her i Brunkulsdalen.

Og den frihed, de talte så meget om ved genforeningen. Jovist, en søn havde kort tid efter Murens fald hentet hende og kørt hende over til Vestberlin. Her var gaderne fyldt med biler og mennesker – et helt uvant syn: I hendes liv var man vant til at arbejde fra tidlig morgen og gå i seng med hønsene, der var jo alligevel ikke noget at foretage sig om aftenen. Desuden havde den kaffe, de fik serveret i en bod ved Spree-floden, en underlig smag...

Selv om hun siden har været i byen flere gange - og endog er ved at vænne sig til kaffen – så foretrækker hun det vante liv hjemme i hytten. Her kan hun tænke og gøre som hun vil, og som hun altid har gjort. At hun nu også har frihed til at sige det højt, har ikke ændret noget, for hvem er interesseret i endnu en gammel kone, som har fået sit liv ødelagt, blot fordi hun engang boede 20 km på den forkerte side.